

**ACORD 34/2024, de 10 d'abril, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Sobre l'anàlisi de l'edició del programa *Les notícies de la setmana*, emès per Penedès TV el 28 de gener de 2024

Fets

1r. El 28 de gener (Q9/2024) va tenir entrada al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), mitjançant el formulari d'internet, una queixa en relació amb una entrevista a l'activista Adrián Sas, al programa informatiu *Les notícies de la setmana* de Penedès TV, emesa el 28 de gener de 2024.

2n. La persona que presenta la queixa assenyala que el senyor Adrián Sas "[...]" ha sido condenado por agredir a un Mosso d'Esquadra y ha recurrido su sentencia al Tribunal Supremo. En la entrevista no se mencionan en ningún momento cuáles son los hechos por los que ha sido sentenciado como culpable [...]" ; ni tampoc s'hi fa esment a la circumstància que "[...]" quien le acusa es la propia Generalitat de Catalunya [...]" . És per això, que considera que en l'emissió d'aquesta entrevista es pot haver produït una "[...]" falta de honestidad informativa [...]" atès que es va "[...]" ocultar de forma deliberada los hechos por los que ha sido condenado y quién ha iniciado el proceso judicial contra él [...]" .

3r. En data 7 de març 2024, l'Àrea de Continguts del CAC va elaborar l'Informe 12/2024, de 7 de març, *Anàlisi de l'edició del programa Les notícies de la setmana de Penedès TV, del 28 de gener de 2024*.

L'informe exposa en l'apartat relatiu a l'anàlisi dels continguts, que "[...]" En l'entrevista s'hi aborda un fet d'actualitat: l'anunci de la data (12 de març) en què el Tribunal Suprem deliberarà sobre el recurs presentat per la defensa de l'entrevistat, Adrián Sas, contra la sentència de l'Audiència de Barcelona que el condemna a 3 anys i mig de presó, ratificada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

La conducció del programa realitza un introducció a l'entrevista en què explica l'estat actual del procés judicial i afirma que l'Audiència Nacional l'ha condemnat per "haver-se manifestat":

"El Tribunal Suprem espanyol decidirà el proper 12 de març sobre el recurs del vilafranquí Adrián Sas contra la condemna a 3 anys 6 mesos i 1 dia que li va imposar l'Audiència de Barcelona per haver-se manifestat en el primer aniversari del referèndum del primer d'octubre, Sas podria convertir-se en el primer pres polític per les mobilitzacions d'aquell primer aniversari de l'1 d'octubre".

L'entrevista se centra en l'experiència i la percepció personal de l'entrevistat en relació amb el procés judicial. Totes les respostes de l'entrevistat s'acompanyen d'una sobreimpressió a tall de resum de la resposta que dona. En concret, s'hi formulen les preguntes següents:

- "Quina ha estat la rebuda de la notícia de la sentència del Suprem?" Apareix la sobreimpressió "esperances nul·les".

- “El procés ha estat molt llarg, un procés del qual la Generalitat també ha tingut un paper molt clau”. En la resposta emesa, Adrián Sas no esmenta el Govern català i explica com ha viscut tots aquests anys des de la detenció fins ara. S’acompanya del text “sis anys de lluita”.
- “Creus que hi ha hagut una part d’aprenentatge?” S’acompanya de la sobreimpressió “l’experiència l’hauria fet actuar diferent”.
- “Per què has volgut seguir aquesta via per seguir els teus ideals?” Apareix el text “organització i principis”.
- “Has sentit que tenies suport de part de les persones de la vila?” S’acompanya del text “unitat antirepressiva”. [...]”.

Consideracions jurídiques

Primera. Marc normatiu

Amb caràcter previ, cal observar que tant el principi d’honestedat informativa al qual fa referència la persona que presenta la queixa, que recull l’article 9 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l’Audiovisual de Catalunya, com el principi de veracitat inclòs en la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, tenen la funció d’objectivar la diligència dels professionals del periodisme en l’exercici de la llibertat d’informació, als efectes de contribuir a garantir una comunicació responsable. És per això, que, malgrat que el principi d’honestedat informativa i el principi de veracitat quedin recollits en la legislació en matèria de comunicació audiovisual amb expressions diferents, cal considerar-los conceptes sinònims, atès que tots dos convergeixen en el mateix propòsit: constatar que s’ha actuat diligentment, contrastant la informació de manera adequada en relació amb les característiques de la notícia.¹

En aquest sentit, cal assenyalar que les lletres *a* i *d* de l’apartat 1 de l’article 20 de la CE reconeixen com a drets fonamentals el dret a expressar i difondre lliurement pensaments, idees i opinions mitjançant la paraula, l’escrit o qualsevol altre mitjà de reproducció (llibertat d’expressió) i el dret a comunicar i rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió (llibertat d’informació).

L’article 3 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), garanteix l’exercici legítim dels drets fonamentals a la llibertat d’expressió i d’informació en el marc de la comunicació audiovisual, a la vegada que l’article 7 de la mateixa llei defineix el concepte de *veracitat informativa* tot afirmant que “[...] La informació

¹ El principi de veracitat utilitzat en la terminologia jurídica de l’Estat espanyol correspon al principi d’honestedat informativa, d’acord amb la terminologia utilitzada en altres països, com ara França. Vegeu, en aquest sentit, la Deliberació del Consell Superior de l’Audiovisual de França (actualment, ARCOM) número 2018-11, de 18 d’abril de 2018.

<https://www.csa.fr/Reguler/Espace-juridique/Les-textes-adoptes-par-l-Arcom/Les-deliberations-et-recommandations-de-l-Arcom/Recommandations-et-deliberations-du-CSA-relatives-a-d-autres-sujets/Deliberation-n-2018-11-du-18-avril-2018-relative-a-l-honnetete-et-a-l-independance-de-l-information-et-des-programmes-qui-y-concourent>

difosa pels prestadors de serveis de comunicació audiovisual ha d'ésser veraç. S'entén per *informació veraç* la que es fonamenta en fets que es poden sotmetre a una comprovació diligent, professional i fidedigna. [...]”.

Des del punt de vista del tractament jurisprudencial d'aquests drets fonamentals, la llibertat d'informació comprèn la comunicació de fets susceptibles de contrast amb dades objectives, i la seva protecció constitucional “[...] alcanza un máximo nivel cuando es ejercitada por los profesionales de la información mediante el vehículo institucionalizado de la formación de la opinión pública que es la prensa, entendida en su más amplia acepción [...]”. (STC 77/2009, de 23 de març).

En concret, en l'àmbit de la llibertat d'informació i vinculat a l'objecte de la queixa presentada, cal citar dues sentències importants: la STS de 3 de març de 2011, que assenyala que “[...] queda a criterio de los profesionales de la información que trabajan en TVC decidir cuáles son las noticias de las que se va informar y no se les puede obligar a informar sobre determinados hechos en contra de su criterio. [...]”; i la STS de 4 de maig de 2021, que assenyala que “[...] no cabe imponer al informador alternativas en el tratamiento de la información que publica. [...]”.

Segona. Anàlisi dels continguts de l'entrevista a Adrián Sas

L'anàlisi efectuada per l'Àrea de Continguts destaca el següent: “[...]”

- L'emissió de l'entrevista respon a un fet d'actualitat: l'anunci del Tribunal Suprem de la data en què resoldrà sobre el recurs presentat per la defensa de l'entrevistat.
- En el decurs d'aquesta peça s'aborden diferents aspectes de l'experiència personal de l'entrevistat en relació amb els fets jutjats i amb la seva militància política.
- Sobre la vinculació del Govern de Catalunya en el procés judicial contra Adrián Sas, l'enunciat d'una pregunta afirma que “ha tingut un paper clau”. En la resposta emesa, l'entrevistat no es refereix a aquest tema.
- En la presentació de l'entrevista, idèntica a *L'informatiu* i *L'informatiu vespre* del 25 de gener i a *Les notícies de la setmana* del 28 de gener, s'afirma que Adrián Sas ha estat condemnat per l'Audiència de Barcelona “per haver-se manifestat”, i no s'aporta més concreció ni informació sobre les causes.

Així, tot i que l'entrevista s'ha d'entendre com el relat de l'experiència personal i subjectiva d'una persona, la introducció que emmarca el contingut de la peça, realitzada per la conducció del teleinformatiu de Penedès TV, presenta inconcrecions en la informació sobre els fets pel qual aquesta persona ha estat condemnada. [...]”.

En aquest context, l'entrevista que és objecte de queixa es va efectuar amb el propòsit d'explorar les experiències i les apreciacions polítiques de l'entrevistat, i de destacar la seva trajectòria com a activista. Aquest enfocament va comportar que els detalls legals relacionats amb la sentència de l'Audiència Provincial de Barcelona –posteriorment ratificada pel TSJ de Catalunya– que el va condemnar, no es convertissin en l'eix central de la informació.

La selecció de temes que es tracten en una entrevista resten subjectes a la rellevància dels esdeveniments que es volen destacar, i en aquest cas en particular, la informació es va

situar en l'exercici de l'activisme i les perspectives polítiques de l'entrevistat. En conseqüència, la tasca periodística del professional de la informació va ser coherent amb l'enfocament proposat, essent justament aquests professionals els que tenen la responsabilitat de determinar quins elements (en aquest cas, el moment i el context en què es produeix l'entrevista) són d'interès preponderant per als espectadors. Per aquest motiu, les *inconcrecions* que es puguin haver detectat durant la realització de l'entrevista no poden ser interpretades com una manca de veracitat informativa ni com una mala pràctica periodística.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Constatar que l'entrevista realitzada a Adrián Sas en el programa *Les notícies de la setmana*, emès per Penedès TV el 28 de gener de 2024, compleix amb els principis de la regulació dels continguts audiovisuals.
2. Comunicar aquest acord a la persona que presenta la queixa i al prestador Serveis Municipals de Comunicació, SL.

Barcelona, 10 d'abril de 2024

Xevi Xirgo i Teixidor
President

Laura Pinyol Puig
Consellera secretària